

UCHWAŁA NR XXV/166/2020
RADY GMINY OSIEK JASIELSKI

z dnia 26 listopada 2020 r.

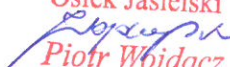
w sprawie aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Pielgrzymka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) **Rada Gminy Osiek Jasielski** uchwala, co następuje:

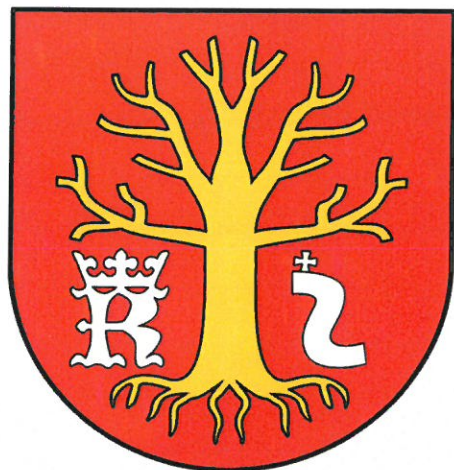
§ 1. Zatwierdza się aktualizację Plan Odnowy Miejscowości Pielgrzymka na lata 2020 – 2028 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Osiek Jasielski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Osiek Jasielski

Piotr Wójcisz

Gmina Osiek Jasielski

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PIELGRZYMKA

na lata 2020-2028

Pielgrzymka 2020 rok

Spis treści

I.	Prezentacja wsi Pielgrzymka.....	3
1.	Zarys historii miejscowości Pielgrzymka.....	3
2.	Położenie, powierzchnia, ludność wsi Pielgrzymka.....	3
II.	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Pielgrzymka	5
1.	Środowisko przyrodnicze.....	5
2.	Ochrona środowiska naturalnego.....	5
3.	Infrastruktura techniczna.....	6
3.1.	Komunikacja drogowa.....	6
3.2.	Infrastruktura energetyczna.....	6
3.3.	Infrastruktura wodociągowa oraz odprowadzania ścieków.....	7
3.4.	System telekomunikacyjny.....	8
4.	Obiekty dziedzictwa kulturowego.....	8
5.	Obiekty infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.....	9
6.	Gospodarka wsi.....	10
6.1.	Zasoby mieszkaniowe.....	10
6.2.	Podmioty gospodarcze.....	10
6.3.	Rolnictwo.....	11
6.4.	Oświata.....	12
6.5.	Służba zdrowia.....	12
6.6.	Kultura.....	13
7.	Sfera społeczna wsi.....	14
III.	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	15
IV.	Mocne i słabe strony miejscowości Pielgrzymka, szanse rozwoju i zagrożenia.....	17
V.	Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	18
VI.	Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną na lata 2020-2028.....	19
VII.	Podsumowanie.....	21

I. Prezentacja wsi Pielgrzymka

1. Zarys historii miejscowości Pielgrzymka

Wieś położona jest w dolinie potoku będącego dopływem Kłopotnicy na wysokości około 290m n.p.m.. Osada pochodzi z XIV wieku, choć w dokumentach po raz pierwszy występuje w 1400 r. Założona została na prawie niemieckim. Była wsią rycerską. Stanowiła w historii tą samą własność co Samokłęski i Mrukowa. W 1581 roku była własnością Jana Mniszcha, a dzierżawił ją Piotr Broniowski. Zamieszkiwana była w przewadze przez ludność łemkowską. Według legend to tutaj, w miejscowej cerkwi miał się odbyć ślub Maryny Mniszchówny z Dymitrem Samozwańcem. Według tej samej legendy Maryna po odnowieniu ślubów na Kremlu miała przesłać parochowi z Pielgrzymki ornat, który do dziś jest przechowywany w cerkwi.

Według ks. S. Sarny Pielgrzymka posiadała szkołę parafialną, czytelnię Michała Kaczkowskiego oraz kasę gminną i cerkiewną.

W okresie międzywojennym ludzie z Pielgrzymki utrzymywali się z roli, byli drwalami oraz zbierali runo leśne a produkty leśne sprzedawali na targu w pobliskim Żmigrodzie.

W czasie okupacji ludność łemkowska znalazła się na rozdrożu. Łemkowie Starorusini byli tępieni przez niemieckiego okupanta tak jak i Polacy.

Kiedy wojska radzieckie zajęły Podkarpacie, zaczęły się przesiedlenia z wiosek Kłopotnica i Pielgrzymka. Następne przesiedlenia odbyły się w ramach akcji „Wisła” W zasadzie wszystkich Łemków przewieziono na Ziemię Zachodnie w okolicę Zielonej Góry oraz Szczecina. Na tereny opuszczone przez Łemków przyszli osadnicy z przygranicznych wsi polskich i północnych terenów Powiatu Jasielskiego a także repatrianci ze Związku Radzieckiego.

Do wsi Pielgrzymka należy przysiółek Kłopotnica, która była kiedyś oddzielną wsią leżącą w dolinie rzeki o tej samej nazwie. Osada powstała za panowania Kazimierza Wielkiego. Zamieszkiwana była przez Łemków i należała do parafii Pielgrzymka W czasie II wojny światowej znajdowało tu schronienie wielu działaczy komunistycznych oraz jeńców rosyjskich zbiegłych z obozu w Szebniach. Część Łemków wyjechała do ZSRR a część przesiedlono na Ziemię Zachodnie¹.

2. Położenie, powierzchnia, ludność wsi Pielgrzymka

Według podziału fizyczno-geograficznego teren województwa podkarpackiego położony jest w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem i Karpaty Wschodnie. W dziedzinie

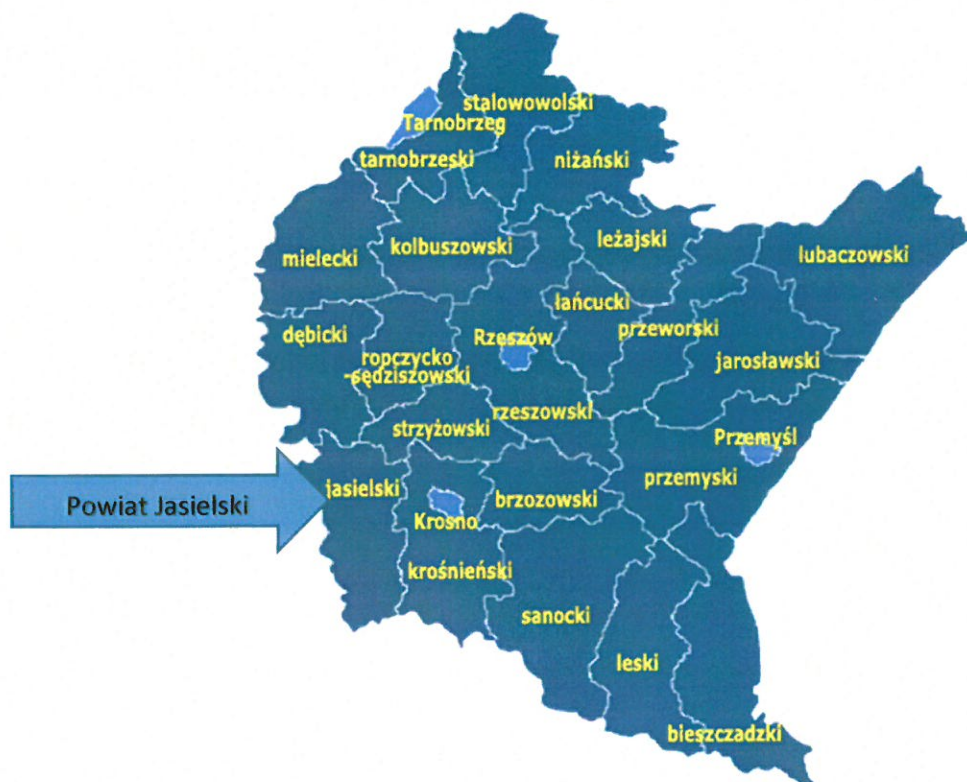
---

¹ A. Bogaczyk, Gmina Osiek Jasielski, Krosno 2010

stosunków fizjograficznych region obejmuje obszary górskie, podgórskie, kotliny podgórskie oraz obszary nizinne.

Pod względem geograficznym Powiat Jasielski położony jest w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego, przy granicy polsko-słowackiej. Powiat graniczy od zachodu z województwem małopolskim (powiaty: gorlicki i tarnowski), od północy z powiatami dębickim i strzyżowskim, od wschodu z powiatem krośnieńskim, a od południa ze słowackimi okresami-Svidnik i Bardejov.

Powiat Jasielski cechuje różnorodność krajobrazu. Obejmuje część Pogórza Ciężkowickiego i Strzyżowskiego, Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej, Pogórza Jasielskiego i Beskidu Niskiego na obszarze którego rozciąga się Magurski Park Narodowy. To jeden z najbardziej uroczych zakątków Polski, wciąż czekający na odkrycie. Niezamieszkałe obecnie tereny o bogatej historii, związane kulturowo z Polską, Węgrami, ludnością słowacką oraz łemkowską stanowią fascynujące tło bogatej, wtórnie zdziczałej przyrody.

RYSUNEK 1 LOKALIZACJA MIEJSCOWOŚCI PIELGRZYMKI NA TLE WOJEWÓDZTWA

Obszar Gminy Osiek Jasielski w całości jest objęty dorzeczem górnej Wisłoki, które zajmuje tereny zachodniej części Beskidu Niskiego i południową krawędź Pogórza Jasielskiego. Jest to teren posiadający unikalne walory krajobrazowe, przyrodnicze i historyczne. Stanowi wspaniałe tereny rekreacyjne, wczasowe, które ma prawie każda miejscowość Gminy Osiek Jasielski

Wieś Pielgrzymka leży w Województwie Podkarpackim i Powiecie Jasielskim. Jest jedną z ośmiu miejscowości należących do Gminy Osiek Jasielski. Zajmuje powierzchnię 1967,05 m². Zamieszkuje ją na dzień 19 października 2020 roku 742 osoby

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Pielgrzymka.

1. Środowisko przyrodnicze

Lasy porastające tą część Beskidu Niskiego są pozostałością puszczy karpackiej. W lasach porastających stoki gór przeważa drzewostan bukowo-jodłowy. Występują tu również świerki, sosny, modrzewie, jawory, graby, dęby, lipy. 825 ha otuliny Magurskiego Parku Narodowego znajduje się na terenie miejscowości Pielgrzymka, z czego 771 ha pokrywa się z obszarem Natura 2000 „Ostoja Magurska”.

Magurski Park Narodowy powstał na tym terenie w 1995 roku. Dzięki temu udało się objąć ścisłą ochroną wiele cennych gatunków zwierząt.

Zobaczyć tu można rysie, żbiki, bobry, orlika krzykliwego, niezliczone ilości gadów, płazów, motyli i wazek.

RYSUNEK 2 ORLIK KRZYKLIWY SYMBOL MPN

2. Ochrona środowiska naturalnego

Na terenie sołectwa Pielgrzymka nie ma obiektów zagrażających środowisku naturalnemu. System gospodarki odpadami przedstawia się następująco: stałe odpady komunalne są segregowane w gospodarstwach domowych w odpowiednio oznaczonych workach foliowych:

- metale i tworzywa sztuczne zbiera się w workach koloru żółtego,
- szkło zbiera się w workach koloru zielonego,
- papier zbiera się w workach koloru niebieskiego
- odpady stanowiące pozostałości po segregacji zbiera się w workach koloru czarnego.

Odbiór odpadów komunalnych jest prowadzony zgodnie z ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminach i w miastach: od kwiecień do październik odbywa się 2 razy w miesiącu. W pozostałych miesiącach odbywa się 1 raz na miesiąc. Aktualnie firmą odbierającą odpady z

terenu Gminy Osiek Jasielski jest firma: „EKOMAX” Jerzy Kotulak, 38-200 Jasło, ul. Hankówka 28

Dodatkowo organizowane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektronicznego, czy opon.

Co roku w Gminie Osiek Jasielski odbywa się zbiórka wyrobów zawierających azbest. Są one odbierane od mieszkańców, którzy uprzednio wyrazili chęć udziału w zbiórce poprzez wcześniejsze złożenie wniosku w Urzędzie Gminy w Osieku Jasielskim. Program finansowany jest ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oraz wkładu własnego Gminy Osiek Jasielski. Aktualnie Gmina Osiek Jasielski buduje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który jest zlokalizowany na terenie Miejscowości Osiek Jasielski. Planowany termin zakończenia prac to 30.06.2021 rok

3. Infrastruktura techniczna

2.1 Komunikacja drogowa

Przez teren Gminy Osiek Jasielski przebiegają: drogi wojewódzkie, których łączna długość wynosi 9,08 km. Ponadto przez jej teren przechodzi łącznie 25,1 km dróg powiatowych oraz 327 km dróg gminnych. Przez miejscowość Pielgrzymka przebiegają gminne drogi publiczne o długości ok. 12,376 km. Ponadto przez Sołectwo Pielgrzymka przebiega droga wojewódzka Nr 993: Gorlice - Nowy Żmigród – Dukla, która aktualnie jest modernizowana. Przebudowa drogi będzie polegała na budowie mostu w km 21+385m na potoku Kłopotnica wraz z dojazdami, przebudowie i budowie niezbędnej infrastruktury technicznej w miejscowości Pielgrzymka oraz budowie mostu wraz z rozbiórką mostu istniejącego w km 22+617m, przebudowie tej drogi w miejscowości Pielgrzymka. Modernizacji wymagają w szczególności drogi gminne na terenie wsi Pielgrzymka, które nie są w najlepszym stanie technicznym i wymagają nakładów nie tylko na poprawę ich stanu ale również na ich bieżące utrzymanie.

2.2 Infrastruktura energetyczna

Wieś Pielgrzymka jest w 100 % zelektryfikowana. Nakładów wymaga bieżące utrzymanie urządzeń i instalacji oświetlenia ulicznego w ciągłej sprawności technicznej i eksploatacyjnej oraz modernizacja źródeł i opraw oświetlenia skutkujące zmniejszeniem zużycia energii.

2.3 Infrastruktura wodociągowa oraz odprowadzania ścieków

W sołectwie Pielgrzymka nie funkcjonuje sieć wodociągowa. To ogromne zagrożenie dla mieszkańców. Niedostateczny dostęp do wody pitnej a co za tym idzie i złe warunki higieniczno-sanitarne mają ogromne znaczenie dla zdrowia i jakości życia mieszkańców naszej planety. Zmniejszające się opady deszczu a także zmiany klimatu prowadzą do zaburzeń gospodarki zasobami wodnymi. Społeczeństwa za wszelką cenę muszą zapewnić sobie powszechny dostęp do wody pitnej, stąd dążenie do budowy sieci wodociągowych ma fundamentalne znaczenie nie tylko dla współczesnego społeczeństwa ale głównie i przede wszystkim dla przyszłych pokoleń.

Sołectwo Pielgrzymka nie posiada również sieci kanalizacji sanitarnej. To kolejne potencjalne zagrożenie zarówno dla mieszkańców jak i samego środowiska naturalnego. Główną formą odprowadzania ścieków są tutaj przydomowe szamba, których szczelność wymaga w wielu przypadkach wiele do życzenia. Pojawia się problem niekontrolowanych zrzutów ścieków na nieużytki co z kolei prowadzi nie tylko do dewastacji środowiska, ale stanowi również autentyczne zagrożenie epidemiologiczno-sanitarne.

Zgodnie z kontraktem Nr 2005/PL/16/CPE/007/13 wykonano w Gminie Osiek Jasielski sieci kanalizacyjne oraz oczyszczalnie ścieków jednak zadanie to nie objęło sołectwa Pielgrzymka. Wspomniane przedsięwzięcie współfinansowane ze środków Funduszu Spójności pn. „Program poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoki” objęło budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Czekań, Załęże, Świerchowa, Osiek Jasielski oraz budowę oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Załęże, Świerchowa i Osiek Jasielski.

Tabela: Wodociągi i kanalizacja na terenie Gminy Osiek Jasielski

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	14,3 km	14,3 km	16 km	16 km	16 km
Długość rozdzielczej sieci kanalizacyjnej	35,6 km	35,7 km	35,7 km	35,7 km	35,7 km
Liczba podłączeń do sieci wodociągowej	302	306	307	312	312
Liczba podłączeń do sieci kanalizacyjnej	585	591	595	606	606
Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej	1243	1286	1280	1279	1279

Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej	2295	2259	2265	2272	2272
---	------	------	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Osieku Jasielskim

2.4 System telekomunikacyjny

Zapotrzebowanie mieszkańców w tym zakresie jest całkowicie zaspokojone

4. Obiekty dziedzictwa kulturowego

We wsi Pielgrzymka na uwagę zasługuje drewniana cerkiew pw. Św. Michała Archanioła, pierwotnie grekokatolicka, obecnie prawosławna, wpisana do rejestru zabytków. Cerkiew pochodzi z XVI wieku, przebudowana w latach siedemdziesiątych XIX wieku. Zbudowana w oryginalnym stylu na tle bizantyjskim. W cerkwi znajduje się zabytkowa kamienna chrzcielnica z 1636 roku. Jest również obraz Matki Bożej, która trzyma w rękach dzieciątko Jezus. Obraz został wykonany w 1649 roku. Bardzo ciekawy jest również grób Pański z 1684 r. Ma formalny kształt grobu, na czterech nogach wznoszą się filary dźwigające kamień grobowy, a na czterech rogach kamienia grobowego filary dźwigające strop nieba, na którym wznosi się godło Zbawiciela – Krzyż Pański. Nie jest wykluczone, że była to świątynia obronna, ponieważ zachowały się ślady okopów i wałów.

RYСУNEK 3 CERKIEW ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA W PIELGRZYMCE

Na terenie sołectwa Pielgrzymka oraz przysiółka Kłopotnica znajduje się wiele obiektów sakralnych w postaci kapliczek i krzyży. To relikty przeszłości, które wpisują się w piękny krajobraz gminy i są atrakcją podczas wędrowek po okolicy. Równie fascynujące są historie związane z okolicznościami ich powstania.

- **Strachy przy kapliczce – odgłosy młynów wodnych:** Na posesji Stanisława Nagi, przy drodze Nowy Żmigród – Gorlice na niewielkim wzniesieniu pod dębami stoi kapliczka toczona w kamieniu. Z opowiadań Wasyla Tomaszewskiego, przy kapliczce był dół, przykryty dechami. Nikt nie odważył się zaglądnąć, co w głębi jest. Gdy ktoś stanął na tych deskach, odczuwał drgania. Rośnie przy niej stary dąb, który liczy przeszło 150 lat. Miał na nim powiesić się Łemek. Od tego czasu przez cztery lata koło kapliczki straszycło. Zjawę widziało kilka osób z Kłopotnicy.

- **Objawienie w czasie modlitwy:** Przy polnej drodze nad potokiem Pachniączka stoi zabytkowa kapliczka licząca dwieście lat. Kapliczkę postawił Łemek – Wasyl Kichor z kamieni znalezionych na polach. Opiekunką kaplicy jest P. Magdalena Niemiec. W kapliczce znajduje się figura Matki Boskiej i Pana Jezusa oraz obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Mieszkańcy podkreślają, że zdarzyło się w przeszłości wyproszenie łask od Boga przez ludzi, którzy się w niej modlili. Mąż ciężko chorej żony modlił się o jej zdrowie i powrót do domu. Gdy wychodził z kapliczki usłyszał głos: „nie płacz, bo ci wnet przyjdzie i będzie zdrowa”. Tak też się stało.

- **Kapliczka w leśnym zagajniku:** W leśnym zagajniku, na podstawie betonowej i cokoliku ustawiona jest mała szafeczkowa kapliczka z konstrukcji metalowych, oszklona, zakończona czterospadowym daszkiem. Wewnątrz znajdują się dwie figurki Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia i Matki Boskiej Różańcowej. Kapliczkę wykonał P. Stanisław Dorociak, który w sennym przekazie otrzymał polecenie od Matki Boskiej, by postawić taka kapliczkę. Dzieła tego dokonał około 1995 roku.

Ważnym obiektem dziedzictwa kulturowego miejscowości Pielgrzymka jest również kościół katolicki pod wezwaniem Św. Jana z Dukli. Kościół powstał z przebudowy dawnej agronomówki.

5. Obiekty infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej

Przez miejscowość Pielgrzymka przebiega sieć tras do uprawiania Nordic Walking. Trasa nr 3 (czarna) to najdłuższa z tras wchodzących w skład Nordic Walking Park „Gmina Osiek Jasielski” licząca 16,8 km. Wejście na obydwie trasy zlokalizowane jest przy Kompleksie Sportowo-Rekreacyjnym w Osieku Jasielskim. Trasy poprowadzone są chodnikami, drogami asfaltowymi i gruntowymi ścieżkami. Na trasach zamontowano tablice zawierające propozycje ćwiczeń do samodzielnego wykonania oraz punkty poboru tętna. Zaprojektowane trasy są ciekawą propozycją nie tylko dla entuzjastów nordic-walkingu, ale również do biegaczy, rowerzystów czy narciarzy biegowych.

Przez wieś Pielgrzymka przebiega szlak zabytkowych świątyń . Wyznaczony w kształcie pętli o długości 25 km rozpoczyna się i kończy w Osieku Jasielskim. Jest łatwy, niemęczący, prowadzi drogami asfaltowymi, gruntowymi i polnymi, przy których stoi wiele zabytkowych, ciekawych kapliczek. Znajdujące się przy szlaku kościoły i cerkwie to prawdziwe perełki architektury sakralnej Podkarpacia. Poszczególne elementy szlaku to:

1. Miejscowość: Osiek Jasielski: drewniany kościół z końca XV w. p.w. Przemienienia Pańskiego

2. Miejscowość: Samokłęski: kościół p.w. św. Magdaleny z poł. XIX w., zbudowany na miejscu wcześniejszej świątyni z 1695 r.
3. Miejscowość Pielgrzymka: drewniana grekokatolicka cerkiew p.w. Michała Archaniola obecnie użytkowana przez wiernych obrządku prawosławnego. Obiektem wartym zobaczenia w tym sołectwie jest cmentarz z kamiennymi nagrobkami oraz położony nieco dalej cmentarz choleryczny z 1831 r.
4. Miejscowość Załęże: drewniany kościół p.w. św. Jana Chrzciciela, w którym można zobaczyć dwa gotyckie obrazy Matki Bożej z 1480 r., XVI-wieczny krucyfiks oraz ornamentально-figuralną polichromię z przełomu XVIII i XIX w.
5. Miejscowość: Łężyny: drewniany kościół p.w. św. Mikołaja z XVI w. zawierający neobarokowe wyposażenie oraz XX-wieczną polichromię.

Niewątpliwym obiektem o charakterze turystyczno-rekreacyjnym jest boisko zlokalizowane wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 993: Gorlice - Nowy Żmigród – Dukla . Wymaga jednak gruntownej modernizacji oraz doposażenia.

6. Gospodarka wsi

6.1 Zasoby mieszkaniowe

Budynki mieszkalne na terenie wsi Pielgrzymka są własnością prywatną mieszkańców. Domy są zadbane i regularnie remontowane. W ostatnich latach obserwuje się nieznaczny rozwój budownictwa mieszkaniowego indywidualnego.

6.2 Podmioty gospodarcze

Ilość zarejestrowanych firm na terenie Gminy osiek Jasielski na dzień 19 października 2020 roku wyniosła ogółem: 170. Biorąc pod uwagę przedmiot działalności gospodarczej, na terenie Gminy Osiek Jasielski przeważają usługi budowlane i transportowe (zarówno BUS-em jak i samochodami ciężarowymi). Wśród typów działalności dominuje produkcja wyrobów tartacznych, stolarskich, ciesielskich oraz wyrobów z drewna. Ogółem na terenie Gminy Osiek Jasielski zostało zarejestrowanych 135 aktywnie działających podmiotów gospodarczych. (dane z Urzędu Gminy w Osieku Jasielskim wg stanu na dzień 19 października 2020 roku) Na terenie sołectwa Pielgrzymka zarejestrowano 18 podmiotów gospodarczych, w tym: 12 podmiotów usługowych, 1 handlowych, 3 handlowo-usługowych i 1 handlowo-produkcyjny.

6.3 Rolnictwo

Mimo, że rolnictwo podlega procesom intensywnej modernizacji i postępowi technicznemu, wymaga jednak dużej wiedzy, ducha przedsiębiorczości i odpowiedniej skali produkcji. Na terenie miejscowości Pielgrzymka funkcjonują w niewielkim stopniu gospodarstwa rodzinne zbywające na rynkach niewielką część produkcji i w głównej mierze gospodarstwa małe, które gospodarują na zbyt niskim areale, mające zbyt niewystarczające zasoby, by móc oprzeć swoje dochody wyłącznie na pracy na roli.

Na terenie Gminy Osiek Jasielski znajduje się 3434 gospodarstw rolnych, w tym:

- do 1 ha – 1319 gospodarstw
- powyżej 1 ha – 2115 gospodarstw

Tabela: Rodzaje gruntów w miejscowości Pielgrzymka

Rodzaj gruntów	Powierzchnia fizyczna (ha)	Powierzchnia przeliczeniowa (ha)
Grunty inne	7,1041	1,0721
Grunty orne	318,4155	180,6269
Grunty pod stawami	0,0000	0,0000
Grunty rolne zabudowane (łąki i pastwiska)	29,2547	29,2547
Grunty rolne zabudowane (użytki rolne)	2,7365	2,7365
Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki, pastwiska)	45,3877	9,0771
Grunty zadrzewione i zakrzewione (użytki rolne)	16,0242	3,2044
Rowy (łąki i pastwiska)	0,0135	0,0027
Rowy (użytki rolne)	0,0000	0,0000
Sady	0,0000	0,0000
Użytki zielone	289,1137	131,9952
Razem	708,0499	357,9696

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Osieku Jasielskim

Dobre warunki klimatyczne sprawiają, że sołectwo Pielgrzymka to odpowiednie miejsce do prowadzenia produkcji rolnej. Głównie uprawiane są zboża oraz ziemniaki. Cała powierzchnia uprawianych gruntów rolnych jest własnością prywatną.

6.4 Oświata

Tabela: Przedszkola funkcjonujące na terenie Gminy Osiek Jasielski w 2020 r.

l.p.	Placówka	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli	Liczba etatów
1	Przedszkole w Osieku Jasielskim	49	5	4,04
2	Przedszkole w Samoklęskach	46	3	2,05
3	Przedszkole w Zawadce Osieckiej	32	4	2,08

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Osieku Jasielskim

Tabela: Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Osiek Jasielski w 2020 r.

l.p.	Placówka	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli	Liczba etatów
1	Szkoła Podstawowa w Osieku Jasielskim	129	23	17,71
2	Szkoła Podstawowa w Samoklęskach	117	20	14,67
3	Szkoła Podstawowa w Mrukowej	35	7	5,66
4	Szkoła Podstawowa w Pielgrzymce	22	6	4,68
5	Szkoła Podstawowa w Zawadce Osieckiej	80	15	12,08
6	Szkoła Podstawowa w Załężu	27	5	3,98
7	Szkoła Podstawowa w Świerchowej	15	7	3,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Osieku Jasielskim

6.5 Służba zdrowia

Na terenie sołectwa nie działa żadna indywidualna praktyka lekarska a ogromna większość mieszkańców korzysta z usług Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Osieku Jasielskim a także specjalistycznych usług świadczonych przez różnego rodzaju placówki i podmioty funkcjonujące w niedaleko położonym Jaśle. Kadra SPZOZ w Osieku Jasielskim to: 2 dentyistów, 3 lekarzy, 5 pielęgniarek, 2 położne i 5 fizjoterapeutów

6.6 Kultura

Centrum kulturalnym wsi Pielgrzymka jest istniejący Dom Ludowy, który wymaga remontu a także doposażenia w niezbędny i konieczny sprzęt. Środki budżetowe zarówno sołectwa jak i samej gminy nie są wystarczające, by zapewnić odpowiednie doposażenie Domu Ludowego. Działalnością Kulturalną we wsi Pielgrzymka zajmuje się w głównej mierze Koło Gospodyń Wiejskich, OSP w Pielgrzymce oraz Rada Sołecka. Panie zrzeszone w KGW bardzo chętnie uczestniczą w życiu Gminy a także współpracują z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Osieku Jasielskim przy organizacji różnego rodzaju festynów, lokalnych imprez, warsztatów czy konkursów. KGW to organizacja, która systematycznie wnosi swój wkład w tworzenie dorobku kulturalnego Gminy Osiek Jasielski. KGW z terenu naszej Gminy rokrocznie uczestniczą w takich wydarzeniach kulturalnych jak: „Święto Chleba”, „ Dni Osieka”, „ Dzień Seniora” w trakcie których zajmuje się głównie oprawą kulinarną przygotowując różnego rodzaju lokalne przysmaki, ale także prowadzą działalność artystyczną.

RYSUNEK 4 KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W PIELGRZYMCE

RYSUNEK 5 OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA WSI PIELGRZYMKA

Jednostki OSP posiadają znaczną pozycję w szczególności na terenach wiejskich. Prowadzą działalność nie tylko w zakresie ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, ale zajmują się również sportem, edukacją i kulturą. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Pielgrzymce liczy aktualnie 47 członków, w tym 4 kobiety.

7. Sfera społeczna wsi

Pielgrzymka na dzień 19 października 2020 roku zamieszkuje 742 osoby, z czego 377 to kobiety. Liczba ludności zmniejsza się, co spowodowane jest starzeniem się społeczeństwa oraz migracją osób młodych poszukujących lepszego zatrudnienia, dostępu do usług specjalistycznych czy uczelni wyższych. Pomimo tych trudności, wieś Pielgrzymka cieszy się napływem nowych mieszkańców, powstają nowe domy jednorodzinne.

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Analiza zasobów sołectwa Pielgrzymka została sporządzona na podstawie danych zebranych od mieszkańców wsi Pielgrzymka na zebraniu wiejskim w dniu: 14 listopada 2020 roku

Miejscowość: Pielgrzymka					
Data zebrania wiejskiego: 14 listopad 2020 rok					
1p	Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu		
			Małym	Średnim	dużym
1	<i>Środowisko przyrodnicze</i>				
1.1	Walory krajobrazu			x	
1.2	Walory przyrodnicze			x	
1.3	Wody powierzchniowe (cieki, wody, stawy)		x		
1.4	Gleby		x		
1.5	kopaliny		x		
2	<i>Środowisko kulturowe</i>				
2.1	Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		x		
2.2	Walory zagospodarowania przestrzennego		x		
2.3	Zabytki			x	
2.4	Zespoły artystyczne		x		
3	<i>Dziedzictwo religijne i historyczne</i>				
3.1	Miejsca, osoby i przedmioty kultu			x	
3.2	Święta, odpusty			x	
3.3	Tradycje, obrzędy, gwara			x	
3.4	Legendy, podania i fakty historyczne			x	
3.5	Ważne postaci historyczne			x	
3.6	Specyficzne nazwy			x	
4	<i>Obiekty i tereny</i>				

4.1	Działki pod zabudowę mieszkaniową			x	
4.2	Działki pod domy letniskowe			x	
4.3	Działki pod zakłady usługowe i przemysłowe		x		
4.4	Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe		x		
4.5	Tradycyjne obiekty gospodarskie		x		
4.6	Place i miejsca publicznych spotkań i rekreacji			x	
5	<i>Gospodarstwa, rolnictwo:</i>				
5.1	Specyficzne produkty (hodowle, uprawy rolne)		x		
5.2	Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		x		
5.3	Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne.		x		
6	<i>Sąsiedzi i przyjezdni</i>				
6.1	Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo		x		
6.2	Ruch tranzytowy		x		
6.3	Przyjezdni stali i sezonowi		x		
7	<i>Instytucje</i>				
7.1	placówki opieki społecznej		x		
7.2	Szkoły			x	
7.3	Remizy, świetlice			x	
8	<i>Ludzie, organizacje społeczne</i>				
8.1	Ochotnicza Straż Pożarna				x
8.2	Koło Gospodyń Wiejskich				x
8.3	Stowarzyszenia		x		
8.4	Darczyńcy i sponsorzy		x		

Źródło: Opracowanie własne przy wykorzystaniu danych zebranych od mieszkańców podczas zebrania wiejskiego

IV. Mocne i słabe strony miejscowości Pielgrzymka, szanse rozwoju i zagrożenia – Analiza SWOT

Silne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezcenne walory krajobrazu przyrodniczego 2. sprzyjające warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki 3. prężnie działające organizacje: KGW, OSP czy Rada Sołecka. 4. liczne tereny pod działki budowlane, 5. dobre warunki do rozwoju budownictwa rekreacyjno-wypoczynkowego 6. sukcesywne poszerzanie bazy nowych budynków jednorodzinnych dzięki nowo przybyłym mieszkańcom (głównie młodym małżeństwom) 7. brak uciążliwego przemysłu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. brak infrastruktury wodno-ściekowej. 2. starzenie się społeczeństwa 3. zbyt mało aktywnej młodzieży i inicjatyw lokalnego społeczeństwa (brak liderów społeczności lokalnej) 4. brak chodników i ścieżek rowerowych 5. zbyt mało inwestorów chcących uruchomić swą działalność gospodarczą na terenie miejscowości Pielgrzymka 6. niedostateczne wyposażenie istniejącego Domu Ludowego 7. brak bazy rekreacyjno-wypoczynkowej 8. brak infrastruktury sportowej 9. nie wystarczające zagospodarowanie terenu stanowiącego centrum wsi 10. brak oferty skierowanej do młodzieży na aktywne, zdrowe i ciekawe spędzenie wolnego czasu 11. brak procesu budowania więzi społecznych poprzez zorganizowanie różnego rodzaju zajęć (uroczystości patriotycznych, świąt lokalnych, festiwali, konkursów, zajęć sportowych itp.) wzmacniających tożsamość lokalną
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. możliwość pozyskania funduszy unijnych 2. tendencja społeczeństwa do zamieszkania na wsi 3. rozwój bazy rekreacyjno-sportowej oraz noclegowo-wypoczynkowej 4. promocja walorów przyrodniczych i agroturystycznych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narastające patologia oraz przestępczość 2. migracja ludzi młodych w poszukiwaniu lepszego zatrudnienia, dostępu do usług specjalistycznych oraz uczelni wyższych 3. niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację wszystkich zakładanych zamierzeń 4. niskie wynagrodzenia 5. wysokie bezrobocie 6. zmniejszenie liczby dzieci , ryzyko konieczności likwidacji szkół

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

W dobie zmieniających się realiów życia społecznego pod wpływem globalizacji i postępu cywilizacyjnego, zachowanie wiejskiej społeczności lokalnej jest z jednej strony bardzo ważne, ale też bardzo trudne. Współcześni mieszkańcy coraz rzadziej są związani instytucjonalnie, zawodowo i bytowo z terenem wiejskim. Rozszerzanie kontaktów społecznych, korzystanie z odległych przestrzennie instytucji, przejmowanie miejskiego stylu życia i modelu konsumpcji powoduje, że obniża się stopień utożsamiania z lokalnym środowiskiem. Wszystkie te przemiany społeczno-gospodarcze powodują, że obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców czy też pełniące funkcje tzw. „centrów wsi”, z jednej strony zyskują na znaczeniu a z drugiej, wymagają szerszego, mocniejszego procesu dostosowawczego do wymagań współczesnego społeczeństwa lokalnego. Ciągłe zmieniający się standard życia mieszkańców, zmierzający w kierunku jak największej poprawy warunków bytowych ludności wymaga powstania nowej lub rozbudowy istniejącej szeroko rozumianej infrastruktury.

Niewątpliwie centralnym punktem miejscowości Pielgrzymka jest Dom Ludowy. To wokół niego toczy się życie lokalnej społeczności. To właśnie tam odbywają się najważniejsze lokalne uroczystości, imprezy, obchody i wydarzenia istotne dla mieszkańców. Niestety zarówno sam budynek Domu Ludowego jak i jego wyposażenie w odpowiedni sprzęt wymaga sporych nakładów finansowych.

Priorytetowym zadaniem według opinii mieszkańców jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie sołectwa Pielgrzymka. Czysta woda pitna oraz odpowiednie warunki sanitarne są konieczne dla zdrowia każdej społeczności a przez to są niezbędne dla budowania silniejszych i zdrowszych społeczeństw. Infrastruktura wodno-ściekowa ma fundamentalne znaczenie również w aspekcie podniesienia atrakcyjności osiedleńczej oraz inwestycyjnej obszaru. Odpowiedni poziom rozwoju infrastruktury decyduje bowiem o atrakcyjności regionu, warunkach życia i pracy.

Zadania inwestycyjne aktywizujące społeczność lokalną związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców to m.in.:

- 1) Budowa infrastruktury wodno-ściekowej,
- 2) Budowa modernizacja, remont i wyposażenie infrastruktury publicznej w tym modernizacja istniejącego domu ludowego, remizy

- 3) Rozbudowa infrastruktury drogowej (drogi, przystanki, oświetlenie,, chodniki, ścieżki i trasy rowerowe, oznakowanie dróg, parkingi, miejsca postojowe itp.)
- 4) Budowa, modernizacja, rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej (altany, ścieżki tematyczne i dydaktyczne, świetlice wiejskie, boiska, stadiony, place zabaw, siłownie plenerowe, trasy rowerowe itp.)
- 5) Ochrona zabytków w tym renowacja obiektów zabytkowych (kościoły, cerkwie, kapliczki, krzyże, obiekty sakralne itp.)

VI. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną na lata 2020-2028

Lista zadań dla miejscowości Pielgrzymka							
Miejsce rankin gowe zadani a	Cel projektu	Nazwa projektu i zakres rzeczowy	Instytucja koordynująca	Partnerzy	Okres realizacji	Źródła finansowania	Szacunkowy koszt
1	Kształtowanie przestrzeni publicznej	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Rada sołecka	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	4.700.000,00 zł
2	Remont, przebudowa i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe	Modernizacja Domu Ludowego: 1. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej 2. Zakup wyposażenia do Domu Ludowego w tym wyposażenie kuchni 3. Opracowanie oferty kulturalnej dla mieszkańców 4. Wykonanie ogrodzenia 5. Wykonanie klimatyzacji	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	190.000,00 zł
3	Budowa lub remont, przebudowa publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych	Przebudowa Remizy OSP 1. Zakup samochodu strażackiego	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Rada Sołecka	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	400.000,00 zł

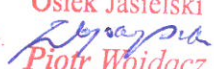
4	Kształtowanie przestrzeni publicznej	Modernizacja sieci drogowej: 1. Modernizacja ciągów pieszych oraz oświetlenia ulicznego 2. Remont dróg gminnych 3. Remont i budowa dróg rolniczych i leśnych 4. Budowa zatoczek na przystanki autobusowe.	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Rada Sołecka	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	650.000,00 zł
5	Budowa lub remont, przebudowa publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych	Modernizacja płyty stadionu w sołectwie Pielgrzymka 1. Odwodnienie i niwelacja terenu, 2. Budowa pełnowymiarowego boiska trawiastego do piłki nożnej 3. Budowa zaplecza technicznego przy boisku, w tym trybuny i szatnie 4. Oświetlenie stadionu 5. Budowa ogrodzenia 6. Dopuszczenie w sprzęt sportowy	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Rada Sołecka	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	800.000,00 zł
6	Odnawianie, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami miejsc pamięci	Modernizacja i renowacja Kościoła p.w. św. Jana z Dukli: 1. Prace remontowo – budowlane obejmujące m.in.: aranżację i adaptację wnętrza (droga krzyżowa), elewacja Kościoła, malowanie dachu, ogrzewanie budynku itp. 2. 2. Parking wokół Kościoła	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Związek wyznaniowy, Kościół	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	200.000,00 zł
7	Odnawianie, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami miejsc pamięci	Renowacja cerkwi p.w. Św. Michała Archanioła obejmująca m.in.: 1. Prace remontowo-konserwatorskie 2. Prace konserwatorskie zabytkowego wyposażenia cerkwi	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Związek wyznaniowy, Kościół	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	300.000,00 zł
8	Kształtowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie ujęcia wód mineralnych ze źródeł zlokalizowanych w lesie	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Związek wyznaniowy, Kościół	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	
9	Kształtowanie przestrzeni publicznej	Wykonanie umocnień i regulacji brzegów potoków: Kłopotnica, Pielgrzymskiego i Tyśmionki	Urząd Gminy w Osieku Jasielskim	Związek wyznaniowy, Kościół	2021-2028	PROW, RPO, budżet gminy	120.000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych podczas zebrania wiejskiego z mieszkańcami wsi Pielgrzymka

VII. Podsumowanie.

Niniejszy Plan jest dokumentem otwartym, w związku z tym może być modyfikowany w zależności od potrzeb lokalnej społeczności, finansów, uwarunkowań gospodarczych. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma za zadanie pobudzić aktywność środowisk lokalnych, służyć integracji oraz większemu zaangażowaniu w życie społeczne mieszkańców w tym organizacji społecznych i przede wszystkim poprawić jakość życia na obszarach wiejskich.

Zakładane zadania pozwolą poprawić warunki socjalno-bytowe mieszkańców wsi Pielgrzymka tym samym wpłyną na wzrost znaczenia sołectwa jako ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu oraz rekreacji.

Przewodniczący Rady Gminy
Osiek Jasielski

Piotr Wójcisz

